

ת"פ 33357/08/18 - מדינת ישראל - משרד הרווחה, העבודה והשירותים החברתיים נגד ופיק כנאנה

בית הדין האזורי לעבודה חיפה

ת"פ 33357-08-18

13 ספטמבר 2020

בפני: כב' השופטת דניה דרורי

מדינת ישראל - משרד הרווחה, העבודה והשירותים
החברתיים
ע"י ב"כ: עו"ד ישראל שניידרמן

המאשימה:

-

ופיק כנאנה
ע"י ב"כ: עו"ד שחאברי עבדאלרחמן

הנאשם:

החלטה

(בקשת המאשימה לתיקון כתב האישום)

1. ביום 15.8.18 הוגש כנגד הנאשם כתב האישום נושא הליך זה. בכתב האישום נטען כי הנאשם הוא בעלים של עסק בתחום הבניה וכי במסגרת עיסוקו זה ביצע בזמנים הרלוונטיים לכתב האישום עבודות בניה באתר בקרית אתא.

על-פי עובדות כתב האישום נטען כי ביום 8.1.17 ביצעו מפקחי עבודה ביקורת באתר (להלן - **הביקורת**) ומצאו 17 ליקויים בטיחותיים כמפורט בסעיף 3 לכתב האישום. המאשימה טענה כי הליקויים שנמצאו בביקורת סיכנו את ביטחונם, שלומם וחייהם של העובדים באתר ושל אחרים. לנאשם יוחסו בכתב האישום עבירות שונות על מספר הוראות חקוק ובהן תקנות הביטוח בעבודה (עבודות בניה), התשמ"ח - 1988, פקודת הבטיחות בעבודה [נוסח חדש], תש"ל - 1970 ותקנות ארגון הפיקוח על העבודה (מסירת מידע והדרכת עובדים), התשנ"ט - 1999.

במסגרת תשובת הנאשם לכתב האישום כפר הנאשם באמור בסעיף 3 לכתב האישום, שם פורט מועד עריכת הביקורת והממצאים העיקריים שעלו בה. הנאשם הסתפק בכפירה כללית בכל האמור באותו סעיף, המהווה את לבו של האישום.

2. בתאריכים 4.3.20 ו- 2.6.20 התקיימו ישיבות הוכחות, במהלכן נחקרו עדי המאשימה.

עדי המאשימה תארו את מהלך הביקורת שנערכה באתר והוגשו באמצעותם דו"חות הנוגעים לאותה ביקורת. על-פי האמור בעדויות עדי המאשימה וכעולה מהמוצגים שהוגשו - ביקור המפקחים באתר נערך ביום 16.8.17 (ולא ביום 8.1.17 כאמור בכתב האישום).

3. בתום ישיבת ההוכחות הראשונה מיום 4.3.20 הודיע ב"כ הנאשם כי אין בכוונתו לזמן עדי הגנה (פרו' מיום 4.3.20, עמ' 2 ש' 3). לאחר שתמה פרשת התביעה בדיון 2.6.20 חזר ב"כ הנאשם על כך שהנאשם לא יביא עדים מטעמו (פרו' 18; ש: 29).

4. בתום פרשת התביעה, סיכם ב"כ המאשימה את הטענות לעניין האשמה (פרו' 18; ש: 32 ואילך).

לאחר סיכומי המאשימה, העלה הנאשם, לראשונה, את הטענה שבעוד בכתב האישום צוין שהביקורת באתר נערכה ביום 8.1.17, הרי שהעדויות והמוצגים כולם מתייחסים לביקורת שנערכה כביכול באתר ביום 16.8.17.

הנאשם טען בסיכומים מטעמו לעניין האשמה שיש לזכותו משאשמתו לא הוכחה, שכן הראיות והעדויות אינם תומכים בעובדות הנטענות בכתב האישום. על-פי הטענה, אין להרשיע את הנאשם בעבירות בהתאם לראיות שהוצגו בדבר ביקורת באתר מיום 16.8.17, שעה שבכתב האישום יוחסו לנאשם עבירות בהתייחס לביקורת שנערכה כביכול במועד אחר - 8.1.17.

5. המאשימה הפנתה לכך שאין מחלוקת שהביקורת שהובילה להגשת כתב האישום נערכה ביום 16.8.17, זהו המועד שבו נחקרו הנאשם ועדים נוספים וזהו המועד שלגביו נוהל כל ההליך, נשמעו העדים והוצגו הראיות. המאשימה טענה שדי בכך שכתב האישום מתאר את העובדות המהותיות המהוות את העבירה שכן צוין שכתב האישום הוגש לאחר שבוצעה ביקורת ובעקבות הממצאים באותה ביקורת. גם אם כתב האישום לא היה נוקב כלל במועד הביקורת, לא היה מדובר בפגם היוורד לשורשו של עניין וניתן היה להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו על יסוד העובדות כפי שהוכחו.

עוד נטען שהנאשם נוקט במהלך מתוכם ומבקש להיתלות בפרט טכני על אף שאין בציון מועד הביקורת כדי לשנות את עובדות כתב האישום. לנאשם ניתנה הזדמנות סבירה להתגונן, הוא קיבל את מלוא חומר החקירה וידע על שהתרחש באתר. ניתנה לנאשם הזדמנות להציג את גרסתו אלא שהוא בחר שלא להציגה ולא להביא עדים.

בשלב זה ביקשה המאשימה לתקן את כתב האישום בכל האמור במועד הביקורת.

6. הנאשם ביקש שהות עד לאחר פגרת הקיץ כדי להשיב לבקשה לתיקון כתב האישום, ומבוקשו ניתן לו (פרו' 24; ש: 11). עד כה לא הוגשה תגובת הנאשם.

7. סעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב - 1982 (להלן - **חוק סדר הדין הפלילי**) קובע את סמכותו של בית המשפט להיעתר לבקשת בעל דין ולתקן את כתב האישום, להוסיף עליו או לגרוע ממנו, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, ובלבד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן.

בבואו לשקול בקשה לתיקון כתב אישום, על בית המשפט לבחון אם התיקון יביא לריפוי הפגם שבכתב האישום. עוד בע"פ 52/63 **היועמ"ש נ' פיגנבאום**, פ"ד יז 1081 נקבע:

"שיקול הדעת הנתון בכגון דא לבית המשפט, חייב בית המשפט להשתמש בו באורח שיפוטי, כשהוא משווה לנגד עיניו את המטרה לדון דין צדק לאמיתו. נראה לי שלענין תיקון כתב האישום המבחן הוא, אם מתרפאים, על ידי אותו תיקון בלבד, הפגמים שבהליכים שהתנהלו עד לתיקון; שאם על ידי הוספת מלה או מחיקת מלה וכיוצא באלה תיקונים בכתב האישום, לא יישאר עוד שריד ופליט לכל הפגמים שההליכים נפגמו בהם, פשיטא שבית המשפט חייב להרשות את התיקון. ואילו אם גם אחרי התיקון, ולמרות התיקון, יישארו ההליכים פגומים, אם מחמת חוסר הוכחה או חוסר הזדמנות להגנה ואם מחמת כל סיבה חוקית אחרת, לא ירשה בית המשפט את התיקון..."

בנסיבות המקרה כאן, לאחר שהובהר כי העדויות והראיות שהוצגו בקשר לאשמה המיוחסת לנאשם מתייחסות כולן ליום 16.8.17 ולא ליום 8.1.17 כנטען בכתב האישום, יהיה בתיקון כתב האישום בכל האמור במועד הביקורת כדי להביא לתיקון מלא של הפגם הנוגע לאי ההקבלה בין תאריך הביקורת כאמור בכתב האישום לבין המועד אליו מתייחסת פרשת התביעה. מטעם זה יש להתיר את התיקון, ובלבד שלא יהיה בכך כדי לקפח את הנאשם בהגנתו.

8. ספק בעיני אם יהיה בתיקון כאמור כדי לפגוע בהגנת הנאשם, והאם לא ניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן. הנאשם לא חלק כל כך שמלוא חומר החקירה נמסר לידי. לא נמנע מהנאשם להתנגד להצגת ראיות לעניין עובדות שלא נטענו במפורש או במדויק בכתב האישום, לחקור את העדים או להביא ראיות או עדים מטעמו.

יחד עם זאת, יתכן שהנאשם נמנע מלפתח קו הגנה כנגד האישום בשל אי ההתאמה בין מועד הביקורת הנתען בכתב האישום לבין פרטי הביקורת כפי שהוצגו בראיות המאשימה. בשל ספק זה, ועל מנת שלא לקפח את הנאשם, יש מקום לאפשר לנאשם לנהל את פרשת ההגנה אם ירצה בכך, וזאת בהתייחס לטענות כתב האישום המתוקן בו יצוין מועד הביקורת הנתען.

במסגרת זו אפשר לנאשם להתגונן מפני האישום בנוסחו החדש ובהתייחס לביקורת שבוצעה על-פי הנתען ביום 16.8.17, בין השאר באמצעות השלמת חקירה נגדית של עדי המאשימה, אם ירצה לעשות כן. אציין שספק בעיני מה התועלת בצעד שכזה או מה תרומתו האפשרית לגילוי האמת, שכן לא סביר להניח שעדי המאשימה שתארו בפירוט את מאורעות יום 16.8.17 ישיבו תשובות שונות במסגרת השלמת החקירה הנגדית. יחד עם זאת, לא אשלול מהנאשם את האפשרות להציג לעדי המאשימה שאלות בחקירה נגדית, או להביא עדים מטעמו.

9. סוף דבר - בהתאם לסמכותי לפי סעיף 92 לחוק סדר הדין הפלילי, אני מתירה את תיקון כתב האישום כך שבשורה הראשונה לסעיף 3 לכתב האישום יצוין "**ביום 16.8.17 ולרגל ביקור מפקחי עבודה באתר נמצאו העבירות הבאות והליקויים הבאים**", וזאת חלף תאריך 8.1.17 כאמור בכתב האישום המקורי.

10. הנאשם יודיע, עד ליום 4.10.20, האם הוא מבקש להשלים את החקירה הנגדית של עדי המאשימה, וכן יודיע מה מספר עדי ההגנה שהוא מבקש לזמן לדיון שיקבע. בהתאם לאמור בהודעה, יקבע מועד לדיון לצורך שמיעת העדים ולסיכומי הצדדים בשאלת האשמה.

לעיון ביום 6.10.20.

ניתנה היום, כ"ד אלול תש"פ, (13 ספטמבר 2020), בהעדר הצדדים ותישלח אליהם.